

AKTUALIZACJA

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ
wg rozp. MZ, Dz.U. Nr 140, poz. 1171 z 2002 r.

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 1 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

Producent: Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.
09-411 Płock, ul. Chemików 7

Telefony alarmowe:

Zakładowa Straż Pożarna

Krajowe Centrum Pomocy w Transporcie Materiałów Niebezpiecznych - SPOT

- Telefony: (024) 365 70 32 i (024) 365 70 33

Biuro Sprzedaży Paliw

- Telefon: (024) 365 70 39 i (024) 365 53 14

- Fax (024) 365 52 51

Informacje w sprawach dotyczących jakości

- Telefon: (024) 365 27 98

- Fax (024) 365 45 55

Nr statystyczny REGON 610188201

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI

Nazwa produktu: ACETON

Zastosowanie: Odpowiednie do potrzeb odbiorcy, głównie jako rozpuszczalnik

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Aceton

Numer CAS: 67-64-1

Numer WE (EINECS): 200-662-2

Numer indeksowy: 606-001-00-8

Klasyfikacja: F, R11; Xi, R36; R66, R67

(Znaczenie zwrotów R - patrz p. 16)

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz p.15) produkt zaklasyfikowany jako niebezpieczny.

Zagrożenie pożarowe

Wysoce łatwopalna ciecz.

Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem. Pary są cięższe od powietrza, gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Zapłon od otwartego płomienia, iskry, gorącej powierzchni.

Zagrożenie dla zdrowia

Drażniąca. Działa drażniąco na oczy. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Zagrożenie dla środowiska

Rozpuszcza się w wodzie bez ograniczeń. Nie jest zaklasyfikowana jako niebezpieczna dla środowiska.

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 2 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

4. PIERWSZA POMOC

Zalecenia ogólne

Nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej.

Wdychanie

Poszkodowanego przytomnego wyprowadzić, nieprzytomnego wynieść ze skażonego środowiska na świeże powietrze.

Przytomnego ułożyć w pozycji półsiedzącej, zapewnić spokój i ciepło; nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej, kontrolować i utrzymywać drożność dróg oddechowych.

W przypadku zaburzeń w oddychaniu podawać tlen; w przypadku braku oddechu stosować sztuczne oddychanie za pomocą aparatu AMBU.

W przypadku utrzymujących się dolegliwości lub złego samopoczucia zapewnić pomoc lekarską.

Połknięcie

Natychmiast po połknięciu (w ciągu pierwszych 5 minut) prowokować wymioty; po upływie tego czasu nie prowokować wymiotów, podać do wypicia 200 ml płynnej parafiny. **Nie podawać mleka, tłuszczów, alkoholu.** Natychmiast zapewnić pomoc lekarską.

Kontakt ze skórą

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Zanieczyszczoną skórę dokładnie spłukać wodą. W przypadku utrzymujących się objawów skonsultować się z lekarzem.

Kontakt z oczami

Zanieczyszczone oczy płukać, przy szeroko rozwartych powiekach, ciągłym strumieniem wody przez około 15 minut. W przypadku utrzymujących się objawów podrażnienia skonsultować się z lekarzem okulistą.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o pożarze; usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii; w razie potrzeby zarządzić ewakuację; wezwać ekipy ratownicze, Straż Pożarną i Policję Państwową.

Środki gaśnicze

Właściwe : dwutlenek węgla, proszki gaśnicze, piany odporne na alkohol, rozproszone prądy wody.

Niewłaściwe : zwarte strumienie wody.

Gaszenie pożaru

Małe pożary gasić gaśnicą proszkową lub śniegową; **duże pożary** gasić pianą lub rozproszonymi prądami wody; używać zdalne urządzenia tryskaczowe lub zwalczać ogień zza osłon ochronnych – groźba wybuchu.

Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą, z bezpiecznej odległości (groźba wybuchu); o ile to możliwe usunąć je z obszaru zagrożenia.

Nie dopuścić do przedostania się ścieków po gaszeniu pożaru do kanalizacji i wód.

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 3 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

Produkty spalania

W środowisku pożaru powstają toksyczne tlenki węgla. Unikać wdychania produktów spalania, mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia.

Sprzęt ochronny dla osób biorących udział w akcji gaśniczej

Osoby biorące udział w gaszeniu pożaru powinny być przeszkolone, wyposażone w odzież ochronną i aparaty oddechowe z niezależnym dopływem powietrza.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii; usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii, w razie potrzeby zarządzić ewakuację; wezwać ekipy ratownicze, Straż Pożarną i Policję Państwową.

UWAGA: obszar zagrożony wybuchem

Indywidualne środki ostrożności

Usunąć źródła zapłonu - ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących, zabezpieczyć pojemniki przed nagraniem (groźba wybuchu).

Pary rozcieńczać rozproszonymi prądami wody.

Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającym się produktem. Unikać wdychania par.

Stosować odzież i sprzęt ochronny (patrz p.8).

Środki ostrożności dotyczące środowiska

Nie dopuścić do przedostania się produktu do studzienek ściekowych, wód lub gleby. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze.

Metody oczyszczania/usuwania

Uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym.

Ograniczyć rozprzestrzenianie się rozlewiska przez obwałowanie terenu; zebrane duże ilości cieczy odpompować.

Małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym (ziemia, piasek wermikulit), zebrać do zamykanego pojemnika na odpady.

Unieszkodliwiać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Postępowanie

Zapobieganie zatruciom: unikać kontaktu z cieczą; unikać wdychania par; zapobiegać tworzeniu szkodliwych stężeń par w powietrzu; pracować w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Podczas stosowania przestrzegać zasad higieny osobistej i stosować odzież ochronną zgodnie z informacjami zamieszczonymi w p. 8

Zapobieganie pożarom i wybuchom: zapobiegać tworzeniu palnych/wybuchowych stężeń par w powietrzu; wyeliminować źródła zapłonu - nie używać otwartego ognia, nie palić, nie używać narzędzi iskrzących i odzieży z tkanin podatnych na elektryzację; chronić zbiorniki przed nagraniem, instalować urządzenia elektryczne w wykonaniu przeciwwybuchowym, stosować mostkowanie i uziemianie.

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 4 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

Magazynowanie

Magazynować wyłącznie w certyfikowanych, właściwie oznakowanych, zamkniętych opakowaniach, w magazynie cieczy palnych wyposażonym w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Opakowania chronić przed działaniem ciepła. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia, używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących.

Aceton można przechowywać w zbiornikach magazynowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

UWAGA: Opróżnione opakowania mogą zawierać palne pary stwarzające zagrożenie wybuchem.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ**Zalecenia w zakresie środków technicznych**

Wentylacja i instalacja elektryczna w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Kontrola narażenia

Aceton NDS: 600 mg/m³; NDSCh: 1800 mg/m³; NDSP: -
Oznaczenie w powietrzu: PN-79/Z-04057.01, PN-89/Z-04023.02

Środki ochrony indywidualnej

Dróg oddechowych W normalnych warunkach, przy dostatecznej wentylacji nie są wymagane, przy narażeniu na wysokie stężenia stosować zatwierdzony respirator.

Rąk Rękawice ochronne powlekane.

Oczu Okulary ochronne w szczelnej obudowie (gogle).

Skóry i ciała Fartuch lub ubranie ochronne powlekane

Zalecenia higieniczne

Unikać narażenia na działanie par acetonu oraz bezpośredniego kontaktu z cieczą. Przestrzegać podstawowych zasad higieny: nie jeść, nie pić, nie palić na stanowisku pracy, każdorazowo po zakończeniu pracy myć ręce wodą z mydłem, nie dopuszczać do skażenia ubrania, a w przypadku zaistnienia tego natychmiast zdjąć zanieczyszczoną odzież.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Stan fizyczny	: ciecz
Barwa	: bezbarwna
Zapach	: charakterystyczny
Temperatura topnienia	: -94,8°C
Temperatura wrzenia	: 56,2°C
Temperatura zapłonu	: -19°C
Temperatura samozapłonu	: 550°C
Granice wybuchowości	: 2,1 - 13,0 % obj.
Gęstość w temp. 20°C	: 0,79 g/cm ³

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 5 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

Prężność par : 23,3 kPa w temp. 20°C
36,0 kPa w temp. 30°C

Gęstość par względem powietrza : 2,0

Rozpuszczalność: : w wodzie nieograniczona;
rozpuszcza się w większości rozpuszczalników organicznych

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność

W normalnych warunkach stosowania i przechowywania produkt stabilny.

Warunki, których należy unikać

Źródła zapłonu, działanie ciepła.

Materiały, których należy unikać

Silne utleniacze.

Zmięcza lub rozpuszcza niektóre tworzywa sztuczne.

Niebezpieczne produkty rozkładu

Nie są znane.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Działanie: drażniące, a także depresyjne na ośrodkowy układ nerwowy.

Drogi wnikania do organizmu: drogi oddechowe, przewód pokarmowy.

Skutki narażenia ostrego

Narażenie na działanie niskich stężeń par powoduje: bóle i zawroty głowy, podrażnienie dróg oddechowych; przy wysokich stężeniach par bóle głowy, osłabienie, nudności, wymioty, pieczenie oczu, łzawienie, zaburzenia oddychania, śpiączka, zgon.

Połknięcie powoduje podrażnienie błony śluzowej gardła, przełyku i żołądka.

Pary i ciecz powodują podrażnienie i wysuszenie skóry.

Skutki narażenia przewlekłego

Zapalenie błon śluzowych dróg oddechowych, zawroty głowy, osłabienie, odłuszczenie skóry mogące doprowadzić do jej stanów zapalnych.

Dawki i stężenia toksyczne dla zwierząt doświadczalnych

LD ₅₀ doustne dla szczura	7400 mg/kg
LD ₅₀ przez skórę dla królika	20000 mg/kg
LC ₅₀ inhalacyjne dla szczura	50100 mg/m ³ /8 h
LCL ₀ inhalacyjne dla szczura	38720 mg/m ³ /4h
LCL ₀ inhalacyjne dla człowieka	1210 mg/m ³
Próg wyczuwalności zapachu	484 - 968 mg/m ³

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 6 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Aceton miesza się z wodą bez ograniczeń.

Stężenia toksyczne dla organizmów wodnych

Graniczne stężenie toksyczne dla:

- ryb	<i>Salmo trutta</i>	2 g/l
- bakterii	<i>Pseudomonas putida</i>	1,7 g/l
- glonów	<i>Scenedesmus quadricauda</i>	7,5 g/l; <i>Microcystis aeruginosa</i> 0,53 g/l
- pierwotniaków	<i>Entosiphon sulcatum</i>	0,028 g/l
- planktonu	<i>Vorticella campanulla</i>	1,0 g/l; <i>Paramecium caudatum</i> 7,0 g/l

Toksyczność ostra dla:

- ryb	<i>Leuciscus idus melanotus</i> (LC ₅₀ /48h)	7,5 g/l; <i>Gambusia affinis</i> 15,5 g/l
- skorupiaków	<i>Daphnia magna</i> (EC ₅₀ /28h)	10 g/l

Dopuszczalne zanieczyszczenie środowiska

Przestrzegać normatywów dotyczących dopuszczalnego zanieczyszczenia środowiska określonych w obowiązujących przepisach.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Klasyfikacja odpadów: odpowiednia do miejsca wytworzenia na podstawie kryteriów zawartych w obowiązujących przepisach.

Postępowanie z odpadowym produktem

Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania. Odzysk lub unieszkodliwianie odpadowego produktu przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zalecany sposób unieszkodliwiania: spalanie.

Postępowanie z odpadami opakowaniowymi

Odzysk (recykling) lub unieszkodliwianie odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Opakowania wielokrotnego użytku, po oczyszczeniu, powtórnie wykorzystać.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE**Klasyfikacja**

Substancja podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych RID, ADR, IMDG, ICAO/IATA..

Prawidłowa nazwa przewozowa	ACETON
Numer rozpoznawczy materiału	UN 1090
Klasa / Kod klasyfikacyjny	3 / F1
Grupa pakowania	II
Oznakowanie sztuk przesyłki	napis „UN 1090”, nalepka ostrzegawcza nr 3

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 7 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

Numer rozpoznawczy zagrożenia 33

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**Klasyfikacja substancji**Substancja zaklasyfikowana jako: wysoce łatwopalna **F**, **R11**, drażniąca **Xi**, **R36** oraz **R66**, **R67****Oznakowanie opakowań**

Znaki ostrzegawcze:

(F) PRODUKT WYSOCE ŁATWOPALNY**(xi)** PRODUKT DRAŻNIĄCY

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (R)*:

R11 – Produkt wysoce łatwopalny.**R36** – Działa drażniąco na oczy.**R66** – Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.**R67** – Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

* Zamieszczanie zwrotu R11 na oznakowaniu nie jest wymagane – zwrot powtarza znaczenie znaku ostrzegawczego.

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania (S):

S(2) – Chronić przed dziećmi**S9** – Przechowywać pojemnik w miejscu dobrze wentylowanym**S16** – Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu — nie palić tytoniu**S26** – Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza**Dodatkowe oznakowanie**

Numer WE: 200-662-2 Oznakowanie WE.

Obowiązujące przepisy krajowe

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. Nr 11, poz. 84, Dz.U. Nr 100, poz. 1085; Dz.U. Nr 123, poz. 1350 i Dz.U. Nr 125, poz. 1367; z 2002r. Dz.U. Nr 135, poz. 1145 Dz.U. Nr 142, poz. 1187; z 2003r. Dz.U. Nr 189, poz. 1852, z 2004r. Dz.U. Nr 11, poz. 94)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. Nr 199, poz. 1948)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz.U. Nr 140, poz. 1171)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Nr 171, poz. 1666)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 173, poz. 1679)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217, poz. 1833)

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity zał. do obwieszczenia Marszałka Sejmu RP z dnia 22 stycznia 2003r., Dz.U. Nr 24, poz. 198).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 8 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity zał. do obwieszczenia MGPIPS z dnia 28 sierpnia 2003r., Dz.U. Nr 169, poz. 1650)

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (zał. do Obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2002r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej Dz.U. Nr 147, poz. 1229)

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 92, poz. 460 oraz z 1995r., Dz.U. Nr 102, poz. 507)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których może wystąpić atmosfera wybuchowa (Dz.U. Nr 107, poz. 1004)

Ustawa z dnia 31 marca 2004r. o przewozie kolejną towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 97, poz. 962 z 2004r.)

Ustawa z dnia 28 października 2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 199, poz. 1671)

Rozporządzenie Środowiska z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. Nr 212, poz. 1799)

Rozporządzenie Środowiska z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz.U. Nr 32, poz. 284)

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 i Dz.U. Nr 100, poz. 1085; z 2002r. Dz.U. Nr 41, poz.365, Nr 113, poz. 984 i Nr 199, poz. 1671; z 2003r. Dz.U. Nr 7, poz. 78; z 2004r. Dz.U. Nr 116, poz. 1208)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206)

Ustawa z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63, poz. 638, z 2003r. Dz.U. Nr 7, poz. 78)

Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 wrzesień 2001r. w sprawie warunków technicznych DT, jakim powinny odpowiadać zbiorniki beczniowe i niskociśnieniowe przeznaczone do magazynowania materiałów ciekłych zapalnych (Dz.U. Nr 113, poz. 1211)

16. INNE INFORMACJE

Znaczenie zwrotów R wyszczególnionych w p.2

R11 Produkt wysoce łatwopalny

R36 Działa drażniąco na oczy.

R66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.

R67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Autorzy karty: inż. Elżbieta Ring, mgr inż. Bolesław Hancyk

Instytut Przemysłu Organicznego

AKTUALIZACJA

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

wg rozp. MZ, Dz.U. Nr 140, poz. 1171 z 2002 r.

ACETON

Data sporządzenia: 01.10.1998

Strona 9 z 9

Data aktualizacji: 30.06.2004

Zakres aktualizacji - weryfikacja wszystkich działów Karty charakterystyki zgodnie z aktualnie obowiązującymi w kraju przepisami; zmiany redakcyjne zapisów; p.15 aktualizacja przepisów.

Informacje zawarte w Karcie dotyczą wyłącznie tytułowego produktu i nie mogą być przenoszone na produkty podobne. Karta została opracowana na podstawie najlepszej naszej wiedzy i zebranych aktualnych informacji. Dane zawarte w Karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, dystrybucji, stosowaniu i przechowywaniu.

Stosujący produkt jest zobowiązany do przestrzegania wszystkich obowiązujących norm i przepisów a także ponosi odpowiedzialność wynikającą z niewłaściwego wykorzystania informacji zawartych w Karcie.